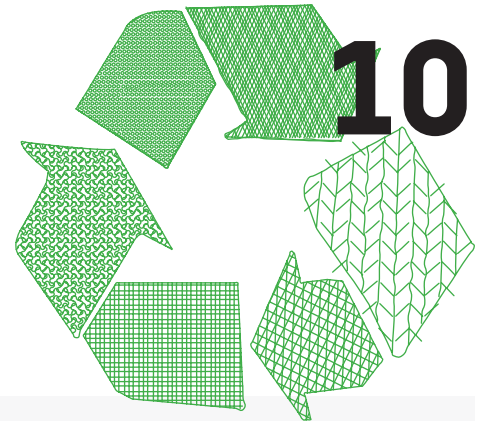

RE-Textiele

Omschrijving van de activiteit

Context

Naast zich voeden en ergens wonen, maakt zich kleden ook deel uit van de basisbehoeften van de mens, in eerste instantie om bestand te zijn tegen het weer, verder ook voor het leven in de maatschappij (kuisheid, voorkomen ...). Op dezelfde wijze gebruiken we ook textiel om het interieur van onze woning in te richten, in het bijzonder beddengoed, maar ook gordijnen en overgordijnen.

De textielindustrie heeft de voorbije jaren veel veranderingen ondergaan. De kledingsector en in het bijzonder de "confectiesector" heeft zijn aanbod zien herstructureren met de komst van zeer grote groepen zoals het Spaanse Inditex (Zara, Bershka, Massimo Dutti en Pull and Bear), het Zweedse H&M, het Engelse Marks & Spencer ... Zulke Europese groepen verklaren waarom de Chinese import maar twintig procent van een Europese markt van meer dan 100 miljard euro uitmaakt (met als leider Inditex met 26 miljard euro in 2018). Deze "filiaal"-giganten leiden duidelijk het spel op het vlak van bedrijfsgrootte, dankzij een doorgewinterd business model, een onstuitbare logistiek ... en een productie tegen lage prijzen buiten Europa.

Maar zowel voor kleding als voor de rest van het textiel is het verkleinen van de ecologische voetafdruk een onvermijdelijk element geworden, zowel voor de planeet als voor de rentabiliteit van ondernemingen. En het consumentenpubliek let er meer en meer op, omdat het door de media wordt overgebracht. Zo hebben we gezien dat groepen zoals H&M, Nike of Mahmut maatregelen nemen om hun invloed op de klimaatverandering of op de oceaanvervuiling te verminderen.

Ook daar liggen echter nieuwe kansen, verschillende (kleine) lokale actoren stellen inmiddels ethische en/of milieubewuste merken voor. Omdat er meer en meer aanhangers van "slow fashion" zijn, genieten deze initiatieven een grotere geloofwaardigheid dan de grote groepen wanneer het over de samenhang van milieu- en maatschappelijke waarden gaat. Een beweging die zich ook uitbreidt naar ander textiel, zoals het beddengoed van Kalani.

Op circulair vlak zijn er echter zeer weinig ondernemingen die, net als Isatio, gerecycleerd materiaal gebruiken om hun textiel te produceren. En er bestaan bijna geen ondernemingen die gebruikt textiel verdelen (Isatio verdeelt bijvoorbeeld onverkochte stukken, of stukken uit het einde van de stock). Het gebruikte textiel is vooral gericht op de "tweedehands" sector, met meer en meer zulke winkels in Brussel, de "kringloopwinkels", waar stukken in goede staat aankomen. Deze nemen bovendien een steeds groter deel van de aanleveringen van organisaties zoals Terre, Oxfam of Petits Riens die zo de kwaliteit van hun grondstoffen zien verminderen. Zonder rekening te houden met de recent in beslag genomen grote volumes door tweedehands zaken online met applicaties zoals Vinted.

Maar dus, wat moeten we doen met de nog steeds even grote massa aan gebruikt textiel dat ook niet opnieuw te verkopen is?

Industriële activiteit

Er zijn verschillende processen ontstaan en deze worden nog steeds geanalyseerd om uit gebruikt textiel opnieuw "schoon" textiel te vormen. Het gaat om processen voor de verdere bewerking van textiel (en verwante stoffen) die worden verzameld om er opnieuw een grondstof van te maken die goed is om opnieuw te worden gebruikt in de textielproductie.

Europese projecten zoals RESYNTEX en Infinited Fiber tonen aan dat het mogelijk is om een lokale fabriek op poten te zetten met textielstoffen op basis van verzameld textiel. En dit soort ideeën dringt door in de industrie zoals het project Interreg RETEX laat zien, meer in het nadenken dan in de technologie, maar die begrijpt dat “de textielsector ertoe moet worden gebracht om meer en meer in een gesloten cirkel te werken”.

Aangezien er geen echte lokale fabrieken voor de productie van kleding en beddengoed meer zijn, zou het goed zijn om te voorzien dat de bovengenoemde fabriek haar eigen product gebruikt om zelf een lokale productie van kleding en/of lakens voor binnen (bedden, gordijnen ...) op te starten. Deze productie zou voor de verkoop worden voorgesteld voor de tijdeloze “essentials” (broeken, klassieke hemden/blouses, jassen, rokken), en een voorstel in de functionele economie voor de “specials”, naar het voorbeeld van wat Jukebox Clothes aanbiedt.

Door dit te doen zou het aanbod compleet zijn met textiel in het groot voor producenten in B2B en voor de verkoop/verhuur van kleding in B2C. De eventuele resten of onbruikbare grondstoffen kunnen naar de activiteit van isolatie worden doorgestuurd (fiche 2).

De hieraan gekoppelde activiteit zou de volgende grote stappen omvatten:

- Organisatie van de inzameling, waarvoor niet enkel partners nodig zullen zijn, maar die ook selectief zal moeten zijn voor de soorten stoffen die toegelaten zijn voor het proces
- Sorteren en voorbereiden van de stoffen
- Verdere bewerking van de stoffen om er nieuwe vezels van te maken

En naargelang het ondersteund toepassingsgebruik:

- Het weven van vezels in textiel
- Gebruik van textiel om beddinnen en/of kleding te produceren
- Organisatie van de verkoop van de verschillende producten aan een verhuurketen in de functionele economie voor een deel van het gamma

Technische haalbaarheid

De technische haalbaarheid werd bestudeerd door verschillende projecten waarmee moet worden overlegd om de soort stof te bepalen waarmee het meest eenvoudig kan worden gestart. De moderne wereld toont zich inderdaad vaak zeer creatief in de overvloed aan nieuwe materialen die zijn gecreëerd (textiel hierbij inbegrepen) en eerst moet het type materiaal dat zou worden gebruikt goed worden vastgelegd om dus de hele keten (inzameling en ook produceerbare producten) te bestuderen, alsook de nodige investeringen (machines, arbeidskrachten ...) voor het proces van verdere bewerking.

Het zijn dus, logischerwijs, deze aspecten die als eerste zullen moeten worden geanalyseerd.

Hiervoor zal het nuttig zijn om actoren uit de textiel-downcycling te ontmoeten, zoals de ondernemingen Belrey uit Moeskroen die textielvezels omzetten (uit de hele wereld) naar industrieën, of ook de Groep Sioen die creatieve oplossingen ontwikkelt vanuit gerecycleerde vezels in individuele beschermingsuitrusting.

Eerste aandachtspunten die door het projectteam moeten worden onderzocht

- De mogelijke behandelketens analyseren en er een selecteren.
- De nodige investeringsbedragen aangeven, en de volumes (in/out) om deze investering rendabel te kunnen maken
- Overleggen met potentiële grondstofleveranciers (d.w.z. vooral de hierboven genoemde ngo's; analyseren hoe het voor hen mogelijk zal zijn om rechtstreeks aan de bron voor te sorteren en om enkel stoffen te leveren die potentieel bruikbaar zijn
- De doorverkoopketen(s) bepalen. Hiervoor contact opnemen met de verschillende Brusselse ondernemingen (of verdeeld aan Brussel bijvoorbeeld in een winkel zoals Yuman) die passen in het kader van circulaire economie of binnen een milieubewuste benadering (Isatio, Kalani, maar nog veel andere ...) om hun interesse te bepalen om te produceren vanuit fabrieksvezels, of om zich aan te sluiten voor het deel van de productie.

- Het gamma van producten die te koop worden aangeboden (vezels, textiel, kleding of andere afgewerkte producten) en de prijs ontwikkelen (of het economisch model als er minder gebruikelijke kleding te huur wordt aangeboden)
- Het economisch model goedkeuren

Inspiratiebronnen

- RESYNTEX: <https://cordis.europa.eu/article/id/411525-discarded-textile-now-a-raw-material-for-the-chemical-and-textile-industries>
- Infinited Fiber: <https://circulareconomy.europa.eu/platform/fr/node/1030>
- Retex: <https://www.doheretex.eu/fr/do-the-retex>
- Groep Sioen: <https://sioen.com/fr/nouvelles/des-solutions-vertes-fantastiques>

Potentieel van de activiteit

Markt

Vóór de coronacrisis verklaarde de federatie van textielnijverheid, hout en meubilair, Fedustria, dat: "In de eerste negen maanden van 2019 bedroeg de totale omzet van de Belgische textielindustrie 3,3 miljard euro, ofwel ongeveer evenveel als in de eerste negen maanden van 2018 (-0,6 %). Rekening houdend met een gemiddeld prijseffect van +3 %, is de productie in dezelfde periode in volume echter gedaald met ongeveer 3,5 %.

De opvallendste evoluties in de textielindustrie zijn enerzijds de stijging van 4 % van de omzet van de productie van tapijten, en anderzijds de bijna gelijke daling van technisch textiel (3,9 %). Andere groepen producten zoals geweven stoffen (zowel voor kleding als voor interieurtextiel) en de veredeling van textiel zijn met 2 à 4 % gedaald. De opvallende stijging van de productie van garen is voornamelijk toe te schrijven aan de bereiding van vezels die hoofdzakelijk uit vlasvezels bestaan.

Na een teruggang van twee jaar zijn de investeringen in de textielindustrie in 2019 met maar liefst 34,7 % gestegen, wat het vertrouwen in de toekomst weerspiegelt. De benuttingsgraad van de productiecapaciteiten is op hetzelfde niveau gebleven als in 2018 met een gemiddelde van 73,6 % in 2019. De bezettingsgraad bedroeg in 2017 nog 77,9 %.

De werkgelegenheid is van 2015 tot 2018 nagenoeg stabiel gebleven. In 2019 heeft de textielindustrie echter ongeveer 350 werknemers verloren, ofwel -1,8 % vergeleken met 2018. De werkgelegenheid in 2019 bedroeg dus 19.300 eenheden. "

We zien dat de sector evolueert, maar elke subsector realiseert nog een markt van honderden miljoenen euro, waarvan een vast deel in Brussel wordt verwezenlijkt.

Als 42 % van de textielsector werkt aan technisch textiel, dan werkt 41 % aan interieurtextiel en 11 % aan kledingtextiel. Het zich positioneren in deze subsector kan deels ingaan tegen de afgelopen jaren, maar zit zeker op één lijn wat de beweging richting meer nabijheid en ecologische verantwoordelijkheid betreft.

Competitie - concurrentie

In het huidige stadium bestaat er geen dergelijk project, dus geen rechtstreekse concurrent. De concurrentie zal echter vooral onrechtstreeks zijn aangezien men zijn plaats moet vinden in een markt waar de prijs een dominant criterium is. Vandaar het belang van partnerschappen met andere actoren van de "circulaire" stroming die zelf zijn begonnen met het creëren van nichemarkten.

Er wordt ook gevreesd dat de dag waarop het project aantoonbaar is, anderen zich erop storten om het na te bootsen. Dit is echter gewoonlijk het teken van een groeiende markt waarin de "first mover" een voordeel behoudt door zijn bekendheid (tenzij deze wordt verdrongen door een veel grotere speler die de hele markt wil overnemen, maar dit zou in deze sector niet het geval mogen zijn).

Circulaire karakter van de activiteit

Door het aanbieden van een keten voor het opnieuw inzamelen van textiel van bedlinnen en van kleding om er opnieuw bedlinnen en kleren van te maken, zou de activiteit een echte circulaire lus vormen, daar waar de bestaande ondernemingen (zie Belrey) eerder aan downcycling doen.

Als de activiteit wordt uitgevoerd tot aan de vervaardiging van de kleding, zou het voorstellen van een verhuurlijn (voor kleren die slechts een- of tweemaal per jaar worden gedragen) een ander circulair luik van het project zijn, dat zou kunnen worden gerealiseerd in samenwerking met de pioniers van deze functionele economie zoals Coucou Shop of Jukebox Clothes.

Want, zoals Fedustria benadrukt op zijn website “veronderstelt de circulaire economie een samenwerking binnen de waardeketen van textiel”. Daarom zal het verlangen naar circulariteit noodzakelijkerwijs leiden tot strategische partnerschappen voor de activiteit, waaraan moet worden gewerkt vanaf het begin van de reflectie van het project.

Kerncijfers

Hypothesen

Het is veel te vroeg om te praten over cijfers voor een dergelijk project, waarvoor de prioriteit moet liggen bij het zoeken naar duurzame vindplaatsen en het vinden van transformatieprocessen waarmee het gewenste textiel kan worden geproduceerd.

Om de kosten te beperken denken we dat het zinvol is om de activiteit aan beide uiteinden van de keten te starten (sourcing en uitwerking van producten), desnoods door in eerste instantie te werken met de actoren van de nationale textielsector om de gewenste resultaten te verkrijgen.

De leercurve zal lang zijn en zal van de projectleiders een echte affiniteit met de textielsector in zijn geheel vereisen.

Brusselse realisatie

Lokale aanvoerbronnen

Brussel, zoals elke grote stad, genereert jaarlijks een aanzienlijke hoeveelheid “oud” textiel waar gebruikers zich van ontdoen. Deze vindplaats is daarentegen al relatief goed georganiseerd en partnerschappen met een van de belangrijkste actoren zullen zeker nodig zijn.

Lokale partners

Partners-leveranciers

Ngo's die zich al bezighouden met het inzamelen van textiel: Terre, Oxfam, Petits Riens ...

Verdelers

- Het idee zou zijn om op twee niveaus te werken: met “grondstoffen” voor B2B en met afgewerkte producten voor B2C. Het kan nodig zijn om eerst de voorkeur te geven aan de ene benadering boven de andere.
- In B2B zal dit ongetwijfeld een rechtstreekse klantenwerving inhouden.
- In B2C, rekenen op de bestaande distributienetwerken voor ecologisch verantwoorde merken, waarmee het mogelijk zal zijn dit te bespreken.

Onderaannemers

- A priori geen
- De activiteiten van verpakking, palletisering en distributie kunnen worden gedeeld met andere ondernemingen

Concurrenten

- A priori geen rechtstreekse concurrenten, maar men mag een prijzenoorlog verwachten, vooral voor de “grondstof” in B2B

Locatie

Zeker ruimte nodig, voor de voorraden die moeten worden opgeslagen en gesorteerd, en de machines die verband houden met de verdere bewerking en de daaropvolgende productie. Minstens 1000 à 2000 m² om de activiteit te starten. Om dit te beperken, mogelijkheid om zich te vestigen dicht bij partners-leveranciers die zich bezighouden met het verzamelen van oud textiel?

Sleutelfactoren voor succes

Operationele en commerciële hindernissen

De belangrijkste hindernis houdt verband met het technisch procedé van verdere bewerking van textiel om er opnieuw vezels van te maken die geschikt zijn voor gebruik in textiel. Daarom moet dit punt als eerste worden bestudeerd.

En vervolgens moet er worden gezorgd voor het bestaan van een vindplaats (sourcing) met de voor het geselecteerde proces vereiste kenmerken van materiaal/kwaliteit, en in voldoende hoeveelheid om de duurzaamheid van het project te verzekeren.

Intellectuele eigendom

Er moet worden gecontroleerd of niemand een octrooi of een ander intellectueel eigendom voor het geselecteerde proces heeft aangevraagd.

Juridische beperkingen

Geen.

Andere risico's

Geen.

Competenties en vaardigheden van het projectteam

Het team heeft nood aan “klassieke” ondernemersvaardigheden, met een persoon verantwoordelijk voor het beheer en de financiën, een persoon met goede verkoop- en onderhandelingsvaardigheden (ook voor partnerschappen), en een operationeel profiel om het proces van verdere bewerking en productie te organiseren.

Het zou verstandig zijn dat de beheerder en/of de verantwoordelijke voor verkopen ervaring in de textielindustrie heeft. Dit zou nuttig zijn, zowel in termen van adresboek als voor een goed begrip van de volledige productiecycclus en de relaties tussen de verschillende actoren binnen deze keten.

Actie van het BHG om het project te doen lukken

- Dit type textiel promoten op het niveau van overheidsopdrachten
- Voor de productie van bedlinnen, dit promoten bij de Brusselse hoteleigenaars in een label “Good Host” (tijdens “Good Food”)
- Berekening van de milieu- en klimaatimpact

Referenties en links

We nemen hier tal van projecten van verder weg op, maar die betrekking hebben op recycling of upcycling in verband met textiel.

3SIXTY	https://circulareconomy.europa.eu/platform/en/good-practices/3sixty-turn-recycled-plastic-bottles-and-upcycled-ocean-waste-towels-hotel-industry
Belrey Fibers	https://www.belrey.com/
CelluTex	https://circulareconomy.europa.eu/platform/en/good-practices/cellutex-stimulates-european-research-sustainable-cellulose-based-textiles
Coucoushop	https://www.coucoushop.be/
Econyl	https://circulareconomy.europa.eu/platform/en/good-practices/meet-econylr-high-quality-regenerated-nylon-yarn
Hilaturas Ferre	https://circulareconomy.europa.eu/platform/en/good-practices/recoverr-recycled-yarns-address-high-environmental-pressure-cotton-textile-production
HumanaNova	https://circulareconomy.europa.eu/platform/en/good-practices/croatian-cooperative-humana-nova-gives-used-clothing-new-life-and-its-members-new-dream-fulfill
Infinited Fiber	https://circulareconomy.europa.eu/platform/fr/node/1030
Isatio	https://www.isatio.com/
Jukebox clothes	https://www.jukeboxclothes.com/
Kalani	https://www.kalani-home.com/nl/?controllerUri=index
Karun zonnebril	https://circulareconomy.europa.eu/platform/en/good-practices/karun-upcycles-harmful-waste-high-quality-sunglasses
Klättermusen	https://circulareconomy.europa.eu/platform/en/good-practices/klattermusen-makes-outdoor-clothing-and-backpacks-recycled-polyamide-and-polyester
Lena	https://circulareconomy.europa.eu/platform/en/good-practices/own-less-live-more-just-borrow-fashion-library
Mistra Future Fashion	https://circulareconomy.europa.eu/platform/en/good-practices/circular-new-black-research-program-towards-sustainable-fashion-industry
Rediscover Fashion	https://circulareconomy.europa.eu/platform/en/good-practices/rediscover-fashion-promotes-circular-design-giving-new-life-unwanted-textiles
Resyntex	https://cordis.europa.eu/article/id/411525-discarded-textile-now-a-raw-material-for-the-chemical-and-textile-industries
ShareWear	https://circulareconomy.europa.eu/platform/en/good-practices/sharewear-showed-340000-consumers-fashion-can-be-borrowed-not-only-bought
Vinted	https://www.vinted.be/
Wolkat	https://circulareconomy.europa.eu/platform/en/good-practices/wolkat-family-business-closing-loop-textile-recycling
Yuman	https://yumanvillage.be/